

บทนำ

โรคปริทันต์อักเสบ (periodontitis) เป็นผลจากการติดเชื้อแบคทีเรีย ทำให้เกิดการอักเสบเรื้อรัง และเกิดการทำลายของอวัยวะปริทันต์ตามมา โรคปริทันต์อักเสบเป็นโรคเหตุพหุปัจจัย (multifactorial disease) ที่มีสาเหตุหลักมาจากแบคทีเรียในคราบจุลินทรีย์ (dental plaque) โดยในปี 1996 ได้มีข้อสรุปจาก World Workshop on Clinical Periodontics ว่ามีแบคทีเรีย 3 ชนิดที่มีหลักฐานเพียงพอที่จะยอมรับว่าเกี่ยวข้องกับการเกิดโรคปริทันต์อักเสบ (key periodontal pathogens) คือ *Aggregatibacter actinomycetemcomitans*, *Porphyromonas gingivalis* และ *Tannerella forsythia* นอกจากแบคทีเรียในคราบจุลินทรีย์แล้ว ยังมีปัจจัยเสริมอื่นๆที่สนับสนุนให้มีความเสี่ยงต่อการเกิดโรคและการดำเนินโรคปริทันต์อักเสบได้แตกต่างกันในแต่ละบุคคล อันได้แก่ พันธุกรรม (genetics) โรคเบาหวาน และการสูบบุหรี่ เป็นต้น โดยการสูบบุหรี่จัดเป็นปัจจัยเสริมที่มีบทบาทสำคัญอย่างมาก คนที่สูบบุหรี่มีความเสี่ยงต่อการเกิดโรคปริทันต์อักเสบได้มากขึ้น ทั้งในแง่ของความชุกและความรุนแรง เมื่อเทียบกับคนที่ไม่สูบบุหรี่

การที่บุหรี่มีผลต่อสุขภาพของอวัยวะปริทันต์มีสาเหตุมาจากหลายปัจจัย โดยอาจเกิดจากผลของบุหรี่ที่มีต่อภูมิคุ้มกันของร่างกาย หรือต่อการซ่อมแซมของอวัยวะปริทันต์ สำหรับผลของการสูบบุหรี่ต่อส่วนประกอบของแบคทีเรียในคราบจุลินทรีย์ได้เห้งือก การศึกษาที่ผ่านมาพบว่ายังมีความขัดแย้งกันอยู่มาก โดยบางการศึกษาไม่พบความแตกต่างระหว่างผู้ที่สูบบุหรี่กับผู้ที่ไม่สูบบุหรี่ ในทางตรงกันข้าม มีบางการศึกษาที่ตรวจพบความแตกต่างในแบคทีเรียก่อโรคปริทันต์อักเสบบางชนิดระหว่างผู้ที่สูบและไม่สูบบุหรี่ การศึกษาที่ได้กล่าวมาข้างต้น ส่วนใหญ่ทำในประเทศตะวันตก มีการศึกษาส่วนน้อยที่ทำในประเทศทางแถบเอเชีย และยังไม่มีการศึกษาที่ทำในประเทศไทยเลย จึงนำมาสู่งานวิจัยในครั้งนี้ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจหาปริมาณของแบคทีเรียก่อโรคปริทันต์ 3 ชนิด ได้แก่ *A. actinomycetemcomitans*, *P. gingivalis* และ *T. forsythia* จากตัวอย่างคราบจุลินทรีย์ได้เห้งือกของผู้ที่สูบและไม่สูบบุหรี่ โดยใช้วิธีปฏิกิริยาเรียลไทม์พีซีอาร์ (real-time PCR) โดยทำในกลุ่มตัวอย่างของพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย การศึกษานี้จะทำให้เข้าใจถึงสาเหตุที่การสูบบุหรี่เพิ่มความเสี่ยงต่อการเกิดโรคปริทันต์อักเสบ ซึ่งมีความสำคัญต่อการวางแผนในการควบคุมโรค และการให้การรักษาโรคปริทันต์อักเสบแก่ผู้ป่วย